

ABDULLAH HÜSEYİN'İN ROMANLARINDA KADIN TEMASI

Aykut KİŞMİR*

Öz: Bu çalışmada, Pakistan Urdu roman yazarı Abdullah Hüseyin'in romanlarında kadın olgusu ele alınacaktır. Abdullah Hüseyin, Urdu edebiyatının en ünlü yazarlarından birisidir. Yazar, Urdu edebiyat sahnesinde 1963 yılında yazdığı ilk romanı “*Udâs Neslîn*” ile adını duyurmuştur. Üslubundaki akıcılık ve kurguladığı roman karakterlerindeki çekicilik okur ve eleştirmenler tarafından beğeniyle karşılanmıştır. Abdullah Hüseyin bu romanıyla 1964 yılında Pakistan'ın en prestijli edebiyat ödülü olarak kabul edilen Adamji Ödülü'nü kazanmıştır. Diğer romanlarıyla da büyük ilgi ve beğeni toplamıştır. Çalışmanın amacı, yazarın bakış açısıyla Hindistan'ın bölünme aşamasında ve sonrasında kadının üstlendiği toplumsal rolü irdelemek olacaktır. Bölünme döneminde Hindistan alt-kıtasında insanların maruz kaldığı sosyal karmaşa, şiddet ve zorunlu göç uygulamalarında kadının durumu; aynı zamanda bu olayların ulusal ve manevi kimlik bağlamında kadın erkek ilişkilerine nasıl yansdığı da çalışmamızda değineceğimiz konular arasında yer alacaktır.

Anahtar Kelimeler: Urdu, kadın, roman, Pakistan, Hindistan

WOMEN AS A THEME IN ABDULLAH HUSSAIN'S NOVELS

Abstract: This article deals with the condition and role of women in Abdullah Hussain's novels. Abdullah Hussain is one of the most famous novelist in Urdu literature. He appeared on the literary scene in 1963 with his first novel “*Udâs Naslain*” (Sad or Weary Generations) by the dint of its theme, representation, characterization and lucid style of writing. Proved to be his “magnum opus.” This novel was so admired and appreciated by the readers and critics of Urdu literature and it won Adamji Award, Pakistan's most prestigious literary award in 1964. In this article we will also study the violence, raping, killing and abducting towards to the women during partition of the sub-continent in general and Abdullah Hussain's treatment towards woman as a theme in particular, through his novels. Moreover we will observe the national crisis, identity

---

* Arş. Gör. Dr., Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Urdu Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, aykutkismir@hotmail.com

problems and scrained relationship between men and women after partition of India.

Keywords: Urdu, woman, novel, Pakistan, India

Yazar'ın asıl adı Muhammed Han'dır ancak, eserlerini Abdullah Hüseyin adıyla kaleme alır. 14 Ağustos 1931 yılında doğan yazar, 4 Temmuz 2015'te hayata gözlerini yumar.

Babası Muhammed Ekber Han, Abdullah Hüseyin'e iyi bir eğitim vermek ister. Yazar, dokuz yaşına kadar evde özel öğretmenlerden ders alır. 1940 yılında Abdullah Hüseyin Guccrat'ta, Sanatum Dharam İlkokulu giriş sınavını başarıyla tamamladıktan sonra beşinci sınıftan itibaren öğrenim görmeye başlar. Ertesi yıl altıncı sınıfa Sanatum Dharam Lisesin'nde devam eder. 1944'te İslamiya Lisesi'ne kabul edilir. 1946'da girdiği bitirme sınavlarını geçtikten sonra Guccrat'ta Zimindra Kolej'de eğitimine devam eder ve 1949'da mezun olur.¹

1952'de Yazarın babası Muhammed Ekber Han, felç geçirir ve ömrünün son dört yılını yatağa bağımlı olarak tamamlar. Aynı yıl Abdullah Hüseyin, Zimindra Kolej'in fen fakültesinden başarıyla mezun olur. 21 yaşında olmasına rağmen eğitimine daha fazla devam etmek istemez ve 28 Ocak 1953'te kimyager asistanı olarak Dalmia Çimento Fabrikası'nda işe başlar. Yazar, babasının kendi hayatındaki rolünü şu şekilde açıklar:

“Babamın tek oğluydum. Gençliğimde uzun süre avlarında -çoğunlukla 15 ya da 20 mil süren- bana yeryüzü ve gökyüzünde canlı cansız bildiği her şeyi anlatırdı; tarlalar, ekinler, çiftçiler, gün ışığı, bulutlar, yağmur, kuşlar, hayvanlar, renkler, mevsimler hakkında her şeyi... ve sonra kış; sonbaharda soğuk suyun içinde beklenen su çulluğu, erkekler, kadınlar ve insanlık üzerine konuşurdu. Çocukluk, gençlik, yaşlılık, aşk, nefret, cinsellik, arkadaşlık, düşmanlık, kurban, gurur ve hayatta önemli olan her şey hakkında. Onun yapısındaki uyumsuzluk, denge ve bilge sesi sayesinde hiç kimse ve hiç bir şey beni korkutmadı. Babam büyük bir adamdı ve sonra dört yıl boyunca onun yatağa bağımlı halde yavaşça ölümüne şahit oldum. Hayal kırıklığı süreci başlamıştı...”²

---

¹ Iqbal, Muzaffar, Abdullah Hussain The Chronicler of Sad Generations, Leo Books, İslamabad, 1993

² a.g.e. s.12

Abdullah Hüseyin, babasının ölümünden sonra 1956'da sinir bozukluğu sebebiyle bir süre Lahor'da hastaneye yatırılır. İyileştikten sonra âşık olur ve *Udâs Neslîn*'in birinci bölümünü yazar. Ertesi yıl, Pakistan Endüstriyel Kalkınma Şirketi (PIDC)'nde kimyager olarak çalışmaya başlar.

Abdullah Hüseyin, Pakistan'ın tuz tepeleriyle çevrili ücra ve izole bir kasabası olan Davud Khail'de bir çimento fabrikasında çalışırken Bir taraftan da *Udâs Neslîn*'in diğer bölümlerini yazmaya devam eder.

Yazarın yaşamı işi gereği sürekli tayinlerle geçer. 1959'da Colombo Dostluk Projesi dâhilinde Kanada'da kimya mühendisliği alanında eğitim almaya hak kazanır. 14 ay Kanada'da kalır. Burada geçirdiği süre zarfında *Naddi* adlı öyküyü kaleme alır. 1960 yılında Montreal şehrinde Ernest Hemingway'le tanışma fırsatı bulur.³

Yazar, Ontario Mc Master Üniversitesi'nden kimya mühendisliği diploması aldıktan sonra Pakistan'a geri döner. Bu sırada, Kanada'dayken Québec şehrine yaptığı bir yolculuktan esinlenerek, *Semander* adlı öyküsünü kaleme alır.

1960 'da Pakistan'a geri döndüğünde Pakistan Endüstriyel Kalkınma Şirketi (PIDC)'nde yüksek kimyager olarak çalışmaya başlar. 1963'ün Aralık ayında Dr. Ferhat Ara'yla evlenir. Bu evlilikten 1964 yılında kızı Nur Fatima ve 1966 yılında oğlu Ali Han dünyaya gelir.

Haziran 1965'te Abdullah Hüseyin, PIDC'deki görevinden ayrılarak Taksila şehri yakınlarında Farukia Çimento Fabrikası'nda baş kimyager olarak göreve başlar. 1966 yılının Aralık ayına kadar burada kalır. 15 Ocak 1967'de buradaki görevinden ayrılarak kariyerinde ilerleyebilmek için karısı ve iki çocuğunu Faysilabad şehrinde bırakarak İngiltere'ye gider. İngiltere'de Birmingham'da Kömür Kurulu'nda asistan kimyager olarak çalışmaya başlar. 1970'te ailesini yanına alır.

Eserlerinde deneyim ve gözlemlerini son derece etkili ve sanatsal biçimde dile getirdiğine dair Akila Cavid, şunları söyler:

---

³ a.g.e. s.12

“Onun (Abdullah Hüseyin’in) romanlarında bizim (Pakistan’ın) milli ve toplumsal karakterimizin yüceliği, kutsallığı ve özgünlüğümüzün yanı sıra kişiliklerimizdeki eksiklikler ve çarpıklıklar da anlatılır.”⁴

Yazarın ilk romanı olan *Udâs Neslîn*, Urdu romanında kaleme alınan önemli eserlerden biridir. Bu romanda I. Dünya Savaşı’ndan Hindistan’ın bölünmesine kadar yaşanan önemli olaylara yer verilir. Romanda aynı zamanda Hindistan’ın bölünmeden önceki haline de sık sık yer verildiğini görürüz. Yazar romanda kurgu genişliğinden faydalanarak, Hint yarımadasının karmaşık ve çarpık ekonomik durumunu da gözler önüne serer.

Yazarın ikinci romanı *Bagh*’da Pakistan’ın kurulmasından sonra adalet ve eşitlik kavramları için mücadele eden ve buna son veremeyen kahramanların hikâyesi anlatılır.

Genel olarak yazarın romanlarında kadınlara benzersiz özellikler atfedildiği göze çarpar. Abdullah Hüseyin’in kadın karakterlerinin bir sonraki adımda ne yapacakları, nereye gidecekleri ve ne söyleyecekleri tahmin edilemez. *Udâs Neslîn*’de Azra, *Bagh*’da Yasemin, *Kayd*’da Raziye ve *Nâdâr Lôg*’da Sekine... Tüm bu kadınların hepsi kendi düşünce ve davranış biçimleri bakımından birbirlerinden farklı özellikler gösterirler.

Udâs Neslîn’de Azra, cesaretiyle ön plana çıkar. Roman’da Azra’nın her an kendine güvenle konuştuğu görülür. Örneğin Azra’nın Naim’le olan evliliği de Azra’nın cesaretiyle gerçekleşir. Azra, güçlü bir toprak ağasının kızıdır, Ruşen Konağı’nda yetişmiştir. İyi eğitim almıştır. Naim ise, Azra’ya göre çok sıradan bir eş olarak karşımıza çıkar. Azra kadar iyi eğitim almamıştır. Entelektüel yönü düşüktür, öncelikle babası toprak ağası değildir. Dahası, babası hapiste olmasından dolayı amcası tarafından büyütülmüştür. Naim bilgi ve görgü birikiminin yanı sıra, istekleri ve hayalleriyle de orta sınıfa ait sıradan bir gençtir.

Romanda Azra, ailesinden pek çok kişinin karşı çıkmasına rağmen herkesi karşısına alarak Naim’le evlenir. Çünkü Azra güçlü kişiliğiyle toplumun başkaldıran, güçlü kadınlarını temsil eder.

Akila Cavid, konuyla ilgili olarak şöyle der:

---

⁴ Cavid, Akila, Urdu Novel Min Tanisiyyet, Şube-i Urdu Bahauddin Zakariya University, Multan, 2005, s:242

“Abdullah Hüseyn’in eserlerinde öne çıkan kadın karakterlerde arka planda binlerce kadının gücü hissedilir. Bu yüzden yazarın romanlarındaki kadınların sadelik ve sıradanlıktan uzak oldukları görülür.”⁵

Naim için Azra sıradan bir kadın değildir. Azra, güzelliğiyle büyüleyen, alımlı, eğitilmiş, kültürlü, hatta biraz arsız ve baskın bir karaktere sahiptir. Naim ise işsiz, sıradan ve vasıfsız bir erkektir. Romanda Azra’nın baskınlığı Naim’in Azra’yı kendinden üstün olarak görmesine neden olur. Böylece Naim Azra’ya karşı hayranlık duymasının yanı sıra içten içe çekememezlik duyguları da besler.

Akila Cavid, toplumdaki erkek algısını Őu Şekilde açıklar:

Bizim (Pakistan) toplumumuzda erkek hangi bakımdan olursa olsun kadından daha düşük pozisyonda olmaz. Eğer kadın güzelse ve eğitim, kültür yönünden de erkekten üst seviyedeysen o zaman evlilikte erkeğin kadın üzerinde hâkimiyet kurma Őansı az olur. Bu durumu erkek, kendine hakaret olarak algılayabilir.⁶

Açık sözlü bir kadın olan Azra, doğu kültürünün muhafazakar, kendine dönük özelliklerini de taşır.. Ancak Azra’nın bu yönü toplumda sadece erkeği tamamlayan bir araç gibidir.

Azra’nın erkeğin eksikliğini tamamlayan özellikleriyle ön plana çıkması, üst sınıf aile ortamında donanımlı olarak yetişmiş olmasına bağlanabilse de aslında genel olarak Abdullah Hüseyn’in romanlarında kadının böyle ele alındığını görürüz.

Yazarın romanlarında kadın erkeğe sevgi gösterirken hiç bir Őeyden çekinmez ve sevgisini sonuna kadar erkeğe hissettirir. Aynı zamanda yazar romandaki kadın karakterler aracılığıyla toplumdaki kadının erkekten beklentilerini ya da kaygılarını da okura aktarır. Bu durum Azra ve Yasemin karakterlerinde çok açık bir Şekilde görülmektedir. Bu bağlamda Azra ve Yasemin’i buluşturan ortak noktalardan birincisi gelecek kaygısıdır yani; geçim derdidir, ikincisi de evsiz kalma korkusudur.

---

⁵ a.g.e. s. 243

⁶ a.g.e. s. 243

Yazarın *Bagh* adlı romanında Esed ve Yasemin arasında geçen diyalogda Yasemin'in sözleri dikkat çekicidir, Esed'in evi yoktur, işsizdir ve Yasemin korkmaktadır.

“Esed, şu hayata sensiz veda edeceğimi biliyorum, ölürlen yanımda olmayacaksın bu belli ancak seninle nasıl kalacağım; onu bilemiyorum.”⁷

Abdullah Hüseyin'in romanlarındaki kadınlar aşklarını ve özlemlerini cesurca ifade ederler. Karakterin entelektüel ya da tam tersine eğitimsiz olmaları veya zengin bir aile içinde büyümeleri ya da fakir bir köylü olmalarının, âşık oldukları adama karşı duygularını açıkça ifade edebilmelerine engel olmadığı görülür. Yazarın *Bagh* adlı eserinde bu durum gayet açık şekilde ifade edilir. Romanda Yasemin, *Udâs Neslîn*'in kahramanı Azra'nın aksine eğitimsiz genç bir köylü kadını temsil eder. Yasemin de, Azra gibi, sevdiği adama her koşulda eksiksiz destek verir, ona olan aşkını dile getirmekten çekinmez. Yasemin'in Esed karşısında şu sözleri sarf etmesini buna örnek gösterebiliriz.

“Biliyorsun ki sen gittikten sonra kalbim fenalaşıyor. Seni polis gözaltına aldığımda karanlıkta görmeye başladım. Yarasalar gibi sabahlara kadar gözümü kırpmadım. Hayatta olduğumu hissetmek için çocukluğumu hatırlamaya çalıştım ancak başaramadım. Hiçbir anıyı yâd edemedim. Aklım durmuştu. Böyle şaşılmalı bir şeyi sen nasıl anlayacaksın ki? Kederden kurudum. (Hiçkırarak) Karnıma sancılar girdi.”⁸

Bir kadının erkeği için böylesine dertlenmesi ve bunu dile getirmesi, erkek için gurur ve mutluluk kaynağı olabilir.⁹

Abdullah Hüseyin'in romanlarındaki kadın karakterlerin, partnerlerine ya da eşlerine sevgi duymadan da öte delicesine âşık olduklarını ve sevgilerini gösterme konusunda erkeklerden daha cesur olduklarını söyleyebiliriz. *Bagh* adlı eserde Yasemin'in Esed'e duyduğu sevgi yoğunluğu şu şekilde anlatılır.

“Esed'in vücuduna; kollarını kollarına, ayaklarını ayaklarına sarmalayarak sarıldı ve onu öpmeye başladı. Başını, alnını, gözlerini, dudaklarını, çenesini,

---

⁷ Hüseyin, Abdullah, *Bagh*, Sang- e Meel Publications, Lahor, 1989, s. 207

⁸ a.g.e. s. 227

⁹ Cavid, Akila, *Urdu Novel Min Tanisiyyet*, Şube-i Urdu Bahauddin Zakariya University, Multan, 2005

boynunu, kaburgalarını, göbek deliğini, bacaklarını, ayak bileğini... Ayak tabanlarına kadar gitti. Benimle kal! dedi ağlayarak.”¹⁰

Bagh adlı eserde Yasemin’in, Esed’e duyduğu sevgi, kitaplarda yazılanlar ya da anlatılanlar gibi değildir. Çünkü sevgisini rolden uzak tamamen doğal biçimde tıpkı küçük bir çocuğun annesine olan dokunuşları ve ten sıcaklığına muhtaçlığı gibi sunar.¹¹

Yazarın bir diğer romanı *Kayd*’da öne çıkan kadın karakter Raziye Sultan’dır. Raziye’de, Azra ve Yasemin’de alışık olduğumuz kişiliğin tersini görürüz. Yazar, Raziye Sultan karakterini, sırlar içinde kendini kaybeden, erkeğin karşısında hislerini gizleyen kadınların temsilcisi olarak gösterir. Romanda Raziye Sultan, hislerini karşısındaki insanla paylaşmaya cesaret edemez. Düşüncelerini paylaşmaz. Örneğin Firuz Şah’ı sever ancak onunla evlenmeye razı olmaz. Bunun sebebi Firuz Şah’ın bazı davranışlarının hoşuna gitmemesidir, ancak Raziye bunları Firuz Şah’a söylemez. Duygularını içinde yaşar. Yazar, Raziye’nin Firuz’la yakınlaşmasından sonraki düşüncelerini şöyle dile getirir:

“Tüm dünyanın derdini yüreğime alıp doldurdum. Yanıma gelince iki dakikada ihtiyacımı giderdi, sonra sırtını dönüp horlamaya başladı. Sanki hayvanmışım ya da taşmışım gibi davrandı. Kullanılıp atılan bir şeymişim gibi. Ben insanım hayvan değil.”¹²

Yazarın, Raziye Sultan karakteri aracılığıyla toplumdaki ezilmiş kadınların duygularına yer vermeye çalıştığını söyleyebiliriz. Bu eserde Raziye karakteri ile kadının toplumdaki yeri irdelenmektedir. Bu noktada öncelikle yazarın halk deyince, kimleri aklına getirdiğine bakmamız gerekir. Akila Cavid, yazarın halkı oluşturan bireyler konusundaki düşüncelerini şöyle dile getirir.

Abdullah Hüseyin, halkı orta sınıf ve altındaki kişilerin oluşturduğu bir kitle olarak algılar. Bunların çoğunluğu fakir insanlardır. Aralarında seyyar satıcılar, hamallar, hizmetçiler, küçük memurlar, fabrika işçileri, bakkallar, bulaşıkçılar, boyacılar, postacılar, şoförler, demirciler, elektrikçiler, mobilyacılar, polisler

---

¹⁰ Hüseyin, Abdullah, *Bagh*, Sang- e Meel Publications, Lahor, 1989, s. 229

¹¹ Cavid, Akila, *Urdu Novel Min Tanisiyyet*, Şube-i Urdu Bahauddin Zakariya University, Multan, 2005

¹² Hüseyin, Abdullah, *Kayd*, Sang- e Meel Publications, Lahor, 1989, s. 100

vb. bulunur. Bu meslek gurupları içinde öncelikle erkekler akla gelir, nedense kadın hiç akla gelmez. Kadın halka dâhil değil midir?¹³

Abdullah Hüseyin, toplumun çoğunluğunda kadının bastırılarak, yetiştirilmesini ve aşağı görülmesini eleştirmektedir. Bu yüzden romanlarında, kadınları zihinsel seviye olarak erkeklerden daha üstün gösterir. Yazarın romanlarındaki kadınları gerçek yaşamdaki kadınlara oranla daha heyecanlı, hareketli bireyler olarak karşımıza çıkardığını görüyoruz. Ancak her ne kadar toplumdaki kadınlardan farklı bir şekilde ele alınmaya çalışılsa da bu kadınların hedeflerine ulaşamadıklarını görüyoruz. Çünkü yazarın romanlarındaki kadınlar, erkekler tarafından yarı yolda bırakılmışlardır. Bunun sonucu olarak da *Udâs Neslîn*'deki Azra., *Kayd*'daki Raziye, ve *Nâdâr Lôg*'daki Sekine, büyük bir hayal kırıklığı yaşamaktadırlar.

Hasan Aftar, *Udâs Neslîn* romanındaki Azra karakterini şu şekilde yorumlamaktadır:

“Azra toprak ağasının kızı olmasına rağmen, aşkı için fakirliği zenginliğe tercih eden vefakâr bir kadındır. Onurludur ve Naim'i son ana kadar sevmiştir. Ancak Naim'in gözünde kendini büyüleyen bir cadı gibidir.¹⁴

Genel olarak Abdullah Hüseyin'in romanlarında erkeğin kadından her türlü fedakârlıkta bulunmasını istediğini görüyoruz.

Erkek kadını kendi mülkiyetindeymiş gibi düşünür. Onun gençliğinden ve güzelliğinden zevk alır. Ancak kendisi bunun karşılığında hiçbir şey yapmaz. Hiçbir şeyini feda etmez.¹⁵

Abdullah Hüseyin'in romanlarındaki kadın karakterlere baktığımızda, kadınların sevdikleri adama karşı fedakâr ve vefakâr olmalarının karşılığını, bu dünyadan alamadıklarını görürüz.

Sonuç olarak, Abdullah Hüseyin'in romanlarında öne çıkan baskın kadın karakterler, benzer ve farklı özellikleriyle arka planda Hindistan ve Pakistan toplumundaki kadın rolünü okura açıklar. Yazarın, romanlarında tarihi olayları

---

¹³ Cavid, Akila, Urdu Novel Min Tanisiyyet, Şube-i Urdu Bahauddin Zakariya University, Multan, 2005

¹⁴ Ahtar, Hasan, Tenkidi Our Tehkiki Caize, Sang- e Meel Publications, Lahor, 1992, s.217

¹⁵ Cavid, Akila, Urdu Novel Min Tanisiyyet, Şube-i Urdu Bahauddin Zakariya University, Multan, 2005

aktarıırken kadın karakterlere daha geniş yer vermesi, kadının toplumdaki önemini vurgulamak istemesindedir. Abdullah Hüseyin, kadın karakterler aracılığıyla, Hindistan ve Pakistan’da geçmişte yaşanan toplumsal trajedilerden ötürü kendini kırgın, yorgun ve kimsesiz hisseden kitlelerin sesini duyurmaya çalışır.

SUMMARY

WOMEN AS A THEME IN ABDULLAH HUSSAIN'S NOVELS

Ayktut KİŞMİR*

Abdullah Hussein is one of the most famous authors of Urdu literature. In 1963, the author announced his first novel, "Udâs Naslain" and Abdullah Hussein won the Adamji Prize, which was recognized as one of Pakistan's most prestigious literary awards in 1964. He also collects great interest and appreciation with his other novels. In this study, we tried to investigate the social role of the woman in Abdullah Hussein's novels and Pakistan society. The social situation, the violence and the compulsory migration during the division period, especially the women's situation, and how this reflects on women and men's relations are among the topics we studied. In addition to his novel Udâs Naslain, his novels Kaid, Bagh and Nâdâr Loug are also known as important works about women research.

The dominant female characters in Abdullah Hussein's novels, with similar and different characteristics, reveal the female role of the Indian and Pakistani women in the background. The writer wants to emphasize the importance of women in society when giving more historical information to female characters while conveying historical events in their novels. Through the female characters, Abdullah Hussein tries to announce the voice of the masses in India and Pakistan who feel frustrated, tired and lonely because of past social tragedies.

KAYNAKÇA

-Cavid, Akila, **Urdu Novel Min Tanisiyyet**, Şube-i Urdu Bahauddin Zakariya University, Multan, 2005

-Hüseyn, Abdullah, **Bagh**, Sang- e Meel Publications, Lahor, 1989

-Hüseyn, Abdullah, **Kayd**, Sang- e Meel Publications, Lahor, 1989

---

* Research Assistant, Dr., Ankara University, Faculty of Languages, History and Geography, Department of Urdu Language and Literature, (aykutkismir@hotmail.com)

-Hüseyin, Abdullah, **Udâs Neslîn**, Sang- e Meel Publications, Lahor, 2010

-Iqbal, Muzaffar, **Abdullah Hussain The Chronicler of Sad Generations**, Leo Books, İslamabad, 1993